

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nadejda Toma,
Judecători Iurie Diaconu, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva sentinței Judecătorei Drochia din 27 februarie 2020 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2021, declarate de Beleniuc Anna în numele inculpatului, de avocatul Andrei Stănilă în numele inculpatului și de inculpatul

Terendeac Serghei XXXXXX

Termenul de examinare,
instanța de fond: 24.12.2019 - 27.02.2020,
instanța de apel: 19.03.2021 - 22.12.2021,
instanța de recurs: 25.02.2022 - 23.03.2022.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul Penal,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Drochia din 27 februarie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Terendeac Serghei a fost condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal la 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 27.02.2021.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 4364 lei.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Terendeac S., fiind minor, la 05 mai 2019, în XXXXXXXX XXXXXXXX XXX, aflându-se la domiciliul minorului XXXXXXXX, având scopul de a-și satisface pofta sa sexuală în formă perversă cu minorul XXXXXXXX, despre care știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani, profitând de imposibilitatea ultimului de a se apăra și de a-și exprima voința din cauza vârstei fragede, l-a obligat pe XXXXXXXX să întrețină cu dânsul un raport sexual în formă perversă - oral, în prezența minorului XXXXXXXX, care a înregistrat video raportul sexual dat cu ajutorul tabletei de model „HUAWEI”.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și probele administrate în cadrul urmăririi penale, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

Dat fiind că vina inculpatului a fost dovedită pe deplin, acțiunile acestuia urmează a fi încadrate în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, ca homosexualitatea sau satisfacerea poftelor sexuale în forme perverse săvârșită prin constrângere fizică și psihică a persoanei și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, acțiuni săvârșite asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune excepțional de gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 10 la 20 ani sau cu detențiune pe viață, că la momentul săvârșirii infracțiunii era minor, maximul pedepsei urmând a fi redus la jumătate, conform art. 70 alin. (3) Cod penal, iar în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiind reduse limitele pedepsei cu o treime, că anterior nu a fost judecat, își face studiile la școala de meserii, se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului psihiatru, locuiește împreună cu mama, fiind educat într-o familie monoparentală.

Potrivit trimiterii-extras din 30.11.2019, eliberat de medicul de familie, suferă de xxxxxxx xxxxxx xxxxxxx xxxxxxx. xxxxxxx xxxxxxx xxxxxxx. xxxxxxx xxxxxx, iar conform concluziilor din rapoartele de expertiză judiciară nr. 201937A0278 din 10.12.2019 și nr. 201937A0279 din 10.12.2019, la momentul de față inculpatul are capacitatea de a conștientiza și dirija acțiunile sale; nu suferă de boală psihică cronică și evolutivă. La data săvârșirii faptei de comiterea căreia este învinuit, acesta nu suferea de maladii psihice cronice cu semnificație psihiatrico-legală. Avea capacitatea de a conștientiza și dirija acțiunile sale. Terendeac S. prezintă intelect de limită (nivelul dezvoltării intelectuale corespunde cu limita inferioară a normei de vârstă).

Astfel, instanța a reținut săvârșirea faptei de o persoană minoră ce prezintă intelect de limită, circumstanță care urmează a fi apreciată ca atenuantă, conform art. 76 alin. (1), (2) Cod penal, cea agravantă, conform art. 77 alin. (1) lit. g) Cod penal, fiind săvârșirea infracțiunii în prezența unui minor, totodată, fiind prezentă circumstanța excepțională prevăzută la art. 79 alin. (1) Cod penal - minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea.

3. Avocata Corina Movilă a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă nonprivativă de libertate.

Apelanta a invocat că la aplicarea pedepsei, prima instanță nu a ținut cont că inculpatul nu prezintă pericol social, de circumstanțele atenuante - căința sinceră, recunoașterea integrală a vinovăției și solicitarea examinării cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, precum și comiterea infracțiunii în perioada minoratului.

Or, instanța de fond nu a apreciat dacă scopul pedepsei putea fi atins și fără executarea pedepsei cu închisoare, condiția dată fiind prevăzută în art. 90 alin. (1) Cod penal, potrivit căruia în cazul în care instanța consideră că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

3.1. Avocatul Andrei Stănilă și inculpatul, la fel, au declarat apel solicitând casarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond.

Apelanții au indicat că instanța de fond eronat a examinat cauza în procedură simplificată, deoarece inculpatul nu a recunoscut faptele indicate în rechizitoriu, iar data comiterii lor nu este stabilită (05.05.2019 sau 11.05.2019).

La fel, nu a existat „constrângerea sau imposibilitatea victimei de a se apăra”, împrejurări pe care acesta le-a negat, respectiv, instanța urma să reia cercetarea cauzei în urma deliberării și să recurgă la examinarea cauzei în procedură generală.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2021, apelul avocatului Andrei Stănilă și al inculpatului a fost respins ca depus peste termen, iar al avocatei Corina Movilă - ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Examinarea cauzei a avut loc cu participarea inculpatului, care a fost audiat, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, acesta fiind prezent la pronunțarea sentinței și explicarea modului și termenului de atac, primirea copieii sentinței fiind confirmată prin recipisa personal semnată de el.

Inculpatului i-a fost remisă copia tradusă a sentinței, pe care a recepționat-o la 12.03.2020, fapt confirmat prin informația parvenită din penitenciarul în care se deține, precum și prin avizul de recepție și recipisa semnată de inculpat. Deci, din această dată a început a curge termenul de apel pentru inculpat, însă acesta a depus apelul la 11.11.2020, peste 8 luni.

În același timp, potrivit mandatului, avocatul Andrei Stănilă a încheiat contract de acordare a asistenței juridice cu inculpatul la 18.09.2020, iar apelul comun a fost depus la 11.11.2020, peste aproximativ 2 luni, cu omiterea termenului legal de contestare a sentinței instanței de fond.

Solicitarea avocatului de repunere în termen a apelului declarat pe motiv că inculpatul nu ar fi primit sentința tradusă în limba rusă pe care o posedă, nu corespunde stării de fapt, iar alte motive ce ar confirma că întârzierea a fost întemeiată, nu au fost invocate.

Totodată, nu este întemeiată cererea avocatei Corina Movilă privind aplicarea unei pedepse mai blânde, susținută de inculpatul care a solicitat o pedeapsă nonprivativă de libertate, sentința în această latură fiind legală, la stabilirea căreia instanța de fond a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal.

Astfel, la stabilirea pedepsei, prima instanță a ținut cont de faptul că inculpatul a comis o infracțiune excepțional de gravă, anterior nu a fost judecat, învață la școala de meserii, se caracterizează pozitiv, locuiește împreună cu mama, fiind educat într-o familie monoparentală, nu se află la evidența medicului psihiatru, potrivit trimiterii-

extras din 30.11.2019, eliberată de medicul de familie, suferă de xxxxxxxx xxxxxx
xxxxxxx xxxxxxxx – xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx.

Potrivit concluziilor rapoartelor de expertiză judiciară nr. 201937A0278 din 10.12.2019 și nr. 201937A0279 din 10.12.2019, la moment Terendeac S. avea capacitatea de a conștientiza și dirija acțiunile sale; nu suferă de boală psihică cronică și evolutivă. La data săvârșirii faptei, Terendeac S. nu suferea de maladii psihice cronice cu semnificație psihiatrico-legală. Avea capacitatea de a conștientiza și dirija acțiunile sale. Terendeac S. prezintă intelect de limită (nivelul dezvoltării intelectuale corespunde cu limita inferioară a normei de vârstă), fiind constatată săvârșirea faptei de o persoană minoră ce prezintă intelect de limită, circumstanță care just a fost reținută ca fiind atenuantă, cea agravantă fiind săvârșirea infracțiunii în prezența unui minor.

La fel, cauza a fost examinată conform art. 364¹ Cod de procedură penală, această procedură nefiind viciată, cererea fiind semnată de inculpat, reprezentantul legal și avocat. Iar, instanța de fond la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, pedeapsa fiind stabilită în noile limite.

Potrivit art. 70 alin. (3) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate, iar art. 79 alin. (1) Cod penal, prescrie că, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.

Deci, pedeapsa a fost stabilită în limitele noi, prevăzute de lege și, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa cu 6 ani închisoare, sub limita minimă prevăzută pentru infracțiunea săvârșită.

Astfel, este corectă concluzia instanței de fond că pedeapsa cu închisoare este unica care va duce la atingerea scopului pedepsei penale, de către legiuitor nefiind prevăzută o altă pedeapsă penală alternativă.

Totodată, este nefondată afirmația apărării că pedeapsa este prea aspră, argumentele invocate fiind lipsite de orice suport, or, pedeapsa a fost stabilită sub limita minimă prevăzută de legea penală.

Alegațiile apărării că la stabilirea pedepsei nu au fost luate în considerație circumstanțele reale ale cazului nu corespund adevărului, fiind stabilit că circumstanțele cauzei au fost cercetate minuțios.

Urmează a fi respinsă și solicitarea privind aplicarea art. 90 Cod penal în privința inculpatului, deoarece prevederile acestui articol nu sunt aplicabile în cazul infracțiunilor excepțional de grave.

Or, pedeapsa a fost stabilită cu respectarea prevederilor legale, fiind echitabilă infracțiunii săvârșite, în corespundere cu împrejurările cauzei și normele legale, urmând să ducă la atingerea scopului de corectare și reeducare a inculpatului.

Mai mult, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea pe viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Astfel, pedeapsa a fost stabilită corespunzător gravității faptei și personalității inculpatului, în raport cu pericolul social concret al faptei comise și atitudinea procesuală pe care a avut-o inculpatul pe parcursul judecării cauzei.

5. Avocatul Andrei Stănilă declară recurs ordinar, în care solicită casarea totală a deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel. În subsidiar, în temeiul art. 7 lit. f) din Legea nr. 243 din 24/12/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, a dispune reducerea cu 1/2 din pedeapsa aplicată inculpatului prin sentința din 27.02.2020.

Recurentul invocă că în răspunsurile oficiale primite de la Penitenciarul nr. 11-Bălți nu este informația când inculpatul a primit copia sentinței traduse în limba rusă, aceste înscrisuri nefiind combătute, iar în decizie a făcut referire la recipisa-declarație semnată în instanța de fond la 27.02.2021, că acesta a primit sentința în limba rusă la 12.03.2021.

Instanța de apel, având două răspunsuri de la penitenciar, urma să explice motivul din care le-a ignorat, deoarece acestea confirmă că inculpatul nu a primit sentința în limba rusă.

Totodată, argumentele privind vicierea procedurii de examinare a cauzei conform art. 364¹ Cod de procedură penală, chiar dacă nu au fost incluse în apelul inițial, urmau a fi luate în considerație din oficiu, conform art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală.

Pe lângă aceasta, în temeiul art. 7 lit. f) din Legea nr. 243 din 24/12/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, urmează a fi redusă cu 1/2 pedeapsa aplicată inculpatului, deoarece la momentul comiterii faptei era minor.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

5.1. Declară recurs ordinar și inculpatul, în care solicită *examinarea plângerii*.

Recurentul indică că nu este de acord cu sentința, deoarece în cadrul urmăririi penale era minor, iar audierile lui au fost efectuate fără participarea unui reprezentant legal. Mai mult, organul de urmărire penală a făcut presiuni în privința lui.

5.2. Beleniuc Anna, la fel, declară recurs ordinar, în care invocă că inculpatul, care este nepotul ei, a fost condamnat doar în baza concluziilor procurorului.

Mai mult, avocata inculpatului, Corina Movilă, nu a solicitat vizionarea înregistrării video, unde nu este prezentă violența.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursurile inculpatului și a lui Beleniuc Anna, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5.1., 5.2. din decizie*).

Pe lângă aceasta, conform art. 421 alin. (2), 401 alin. (1) pct. 5), 420 alin. (4), 427 alin. (2) Cod de procedură penală, poate declara recurs în numele inculpatului doar apărătorul sau reprezentantul lui legal. Nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora nu a fost folosită calea apelului. În recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat, recursul ordinar declarat de Beleniuc Anna, nu are niciun suport legal, deoarece nu este apărătorul sau reprezentantul legal al inculpatului, deci, nu este împuternicită potrivit legii să declare recurs ordinar în numele ultimului. Totodată, aceasta nici nu a atacat cu apel hotărârea primei instanțe (*pct. 3.- 5.2. din decizie*).

În același timp, argumentele specificate în recursul ordinar al inculpatului, că: „...în cadrul urmăririi penale era minor, iar audierile lui au fost efectuate fără participarea unui reprezentant legal. Mai mult, organul de urmărire penală a făcut presiuni în privința lui...”, nu au fost invocate de apărare și în apel (*pct. 3.-5. din decizie*), deci, recursul în acest sens nu are niciun suport legal (*pct. 3.- 5.1. din decizie*).

Rezultă, că recursurile menționate nu îndeplinesc cerințele legale de formă și conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului și rudei inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurenți (*pct. 5.1., 5.2. din decizie*).

Ori, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Prin urmare, odată ce recursurile inculpatului și al lui Beleniuc Anna nu îndeplinesc cerințele legale de cerințele de formă și de conținut, acestea urmează a fi declarate inadmisibile.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel

nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această consecutivitate și în raport cu temeiurile invocate în recursul declarat de avocatul Andrei Stănilă se impun următoarele concluzii.

a) privind argumentul că instanța de apel a respins neîntemeiat apelul lui și a inculpatului ca depus peste termen, se reține că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind tardivitatea apelului respectiv, în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Astfel, potrivit art. 338 alin. (1) Cod de procedură penală, partea dispozitivă a hotărârii motivate se pronunță în ședință publică. Conform art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale. În corespundere cu art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Potrivit art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. Conform art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

În această consecutivitate se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, sentința integrală a fost pronunțată la 27.02.2020, în prezența avocatului și a inculpatului, la aceeași dată fiindu-le înmănată copia sentinței motivate, ei contrasemnând și recipise în acest sens (*f.d. 50, 64, 65 vol. 2*).

Totodată, potrivit originalului recipisei contrasemnate de inculpat, acesta a primit sentința tradusă în limba rusă pe 12.03.2020 (*f.d. 172 vol. 2*).

Astfel, termenul de 15 zile de declarare a apelului a expirat în cazul calculării de la data pronunțării sentinței (27.02.2020) la sfârșitul zilei de 16.03.2020, iar în cazul calculării de la data primirii de către inculpat a sentinței traduse (12.03.2020), cum a procedat instanța de apel (*pct. 4. din decizie*), la sfârșitul zilei de 30.03.2020.

În același timp, apelul *concretizat* al avocatului și inculpatului a fost depus la 11.11.2020 (*f.d. 120 vol. 2*), iar explicații suplimentare pe 22.12.2021 (*f.d. 197 vol. 2*), adică peste termenul prevăzut de lege și instanța de apel întemeiat, astfel, l-a respins ca fiind declarat peste termen (*pct. 3., 4. din decizie*).

Este de menționat că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, termenul de apel este un termen legal și imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exercițiul dreptului de a declara apel și nulitatea

oricărei cereri de apel înaintate după expirarea acestui termen (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”*, pct. 6.).

Împrejurările enunțate denotă că, argumentul recurentului că: „...instanța de apel, având două răspunsuri de la penitenciar, urma să explice motivul din care le-a ignorat, deoarece acestea confirmă că inculpatul nu a primit sentința în limba rusă...” (pct. 5. din decizie) contravine materialelor cauzei, or, inculpatului i-a fost remisă copia tradusă a sentinței, fiind recepționată de el la 12.03.2020, fapt confirmat prin originalul recipisei semnată de acesta și anexat la dosarul penal (*f.d. 171-172, vol. 2*).

Este nefondat și argumentul recurentului că instanța de apel nu s-ar fi pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel (pct. 5. din decizie), deoarece, în situația în care instanța de apel a respins apelul ca depus peste termen, o asemenea soluție nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 - Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, pct. 16.*).

Pe lângă aceasta, potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu poate fi atacată cu recurs sentința în privința căreia inculpatul nu a folosit calea apelului.

Rezultă că acest recurs, în partea motivelor că prima instanță incorect ar fi aplicat prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală deoarece nu a existat „*constrângerea sau imposibilitatea victimei de a se apăra*”, nu are niciun suport legal, deoarece apelul tardiv echivalează cu ne folosirea acestei căi de atac (pct. 3.1., 4., 5. din decizie).

Totodată, soluția de respingere a apelului ca depus peste termen nu implică, nici pentru instanța de recurs, o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a recursului ordinar decât în cazul unui apel exercitat în mod legal;

b) cu referire la aspectele privind individualizarea pedepsei, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 70 alin. (3), 79 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. La stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate. Minoratul persoanei care a săvârșit

infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Deci, în împrejurările în care instanțele de fond și de apel au reținut că: „*inculpatul a comis fapta fiind minor, a recunoscut vina și s-a căit, a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, se caracterizează pozitiv, dar a săvârșit o infracțiune excepțional de gravă, care prevede în exclusivitate pedeapsa cu închisoare de la 10 la 20 ani sau cu detențiune pe viață, ca circumstanță agravantă fiind stabilită - săvârșirea infracțiunii în prezența unui minor*”, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Este neîntemeiată și solicitarea recurentului despre aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 7 lit. f) din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, deoarece, potrivit art. 427 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului doar ***pentru a repara erorile de drept comise*** de instanțele de fond și de apel.

La caz, însă, instanța de apel a pronunțat decizia pe 22.12.2021, iar Legea nr. 243, a fost adoptată după această dată, adică la 24.12.2021 și a intrat în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial - 31.12.2022.

Prin urmare, chestiunea abordată, odată apărută după pronunțarea deciziei de către instanța de apel, care, împreună cu sentința au devenind definitive și executorii în virtutea prevederilor art. 415 alin. (3), 466 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (5) Cod de procedură penală, nu cade sub incidența procedurii de recurs ordinar, neconstituind ***erori de drept comise*** de instanțele de fond și de apel care urmează a fi reparate pe această cale de atac.

Ori, conform art. 65 alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală, persoana în privința căreia sentința a devenit definitivă se numește condamnat, dacă sentința este de condamnare, iar aplicarea actului de amnistie față de persoana condamnată, a cărei sentință a devenit definitivă și executorie, se soluționează, deja, la etapa executării pedepsei, în corespundere cu prevederile art. 469 - 472 Cod de procedură penală (*pct. 2., 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5., din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele și probele cauzei, inclusiv în latura privind aplicarea pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 101, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în partea stabilirii pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl

propune avocatul inculpatului, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat în termen, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că inculpatului i s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar al avocatului Andrei Stănilă este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul declarat de avocatul Andrei Stănilă urmează, la fel, urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de Beleniuc Anna în numele inculpatului și de inculpatul Terendeac Serghei XXXXX, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2021, pe motiv că nu îndeplinesc cerințele de formă și de conținut.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Andrei Stănilă împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2021, în privința inculpatului Terendeac Serghei XXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 15 aprilie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico